

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

PARLAMENT EUROPEJSKI

POSIEDZENIE PLENARNE LIX COSAC

17–19 czerwca 2018 r., Sofia

UWAGI LIX POSIEDZENIA COSAC

(2018/C 287/01)

1. PARLAMENTY I OBYWATELE UE

- 1.1. COSAC podkreśla istotną rolę parlamentów narodowych w funkcjonowaniu Unii Europejskiej i przywiązuje wielką wagę do ich dobrej współpracy z Parlamentem Europejskim. Jako przedstawiciele europejskich obywateli odgrywają one istotną rolę w przybliżaniu ludziom europejskiej agendy i zapewnianiu efektywności procesu decyzyjnego.
- 1.2. COSAC podkreśla znaczenie edukacji politycznej i aktywnego zaangażowania obywateli w życie polityczne, szczególnie przez udział w wyborach na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim. Parlamenty narodowe i Parlament Europejski zachęcają wszystkich europejskich obywateli do korzystania z ich praw demokratycznych na wszystkich szczeblach, co obejmuje potrzebę skorzystania przez nich z prawa głosu w nadchodzących wyborach europejskich, które odbędą się w dniach 23–26 maja 2019 r.

2. ZASADA POMOCNICZOŚCI I PROPORCJONALNOŚCI

- 2.1. COSAC przyjmuje z zadowoleniem pracę grupy zadaniowej ds. zasad pomocniczości, proporcjonalności i „robić mniej, ale efektywniej” oraz wzywa wszystkie zainteresowane strony do dalszych wysiłków na rzecz skutecznego stosowania zasady pomocniczości i proporcjonalności w Unii Europejskiej. W następstwie aktywnego udziału parlamentów narodowych w spotkaniu grupy roboczej COSAC, które odbyło się 26 marca 2018 r., oraz po przedstawieniu przez nie pisemnych uwag podczas bułgarskiej prezydencji, COSAC zachęca delegacje parlamentarne do dalszego zaangażowania się w przyszłe debaty na ten temat.
- 2.2. COSAC wzywa do przeprowadzenia wczesnych konsultacji z parlamentami narodowymi na początkowym etapie procesu decyzyjnego w UE, dzięki czemu europejscy obywatele staną się bardziej zaangażowani i lepiej zrozumieją strategię i przyszłe regulacje unijne.
- 2.3. Wprowadzenie mechanizmu wczesnego ostrzegania w zakresie pomocniczości ogółem skutecznie umożliwi parlamentom narodowym wyrażanie opinii, jednak nadal istnieją aspekty, które można i należy ulepszyć bez wprowadzania zmian w traktatach, co podkreślono w uwagach LIV i LV konferencji COSAC.
- 2.4. Dokładniej rzecz ujmując, COSAC ponownie wzywa Komisję Europejską do rozważenia kwestii wyłączenia niektórych okresów z zakresu ośmiotygodniowego terminu określonego w traktatach na przeprowadzenie analizy zgodności z zasadą pomocniczości, w taki sam sposób, jaki przewiduje aktualne uzgodnienie dotyczące miesiąca sierpnia. Taki okres mógłby obejmować przerwę od połowy grudnia do Nowego Roku, jak proponowano w uwagach LIV i LV posiedzenia COSAC, jak również inne okresy przerw, które mogą zostać omówione bardziej szczegółowo. Ponadto należy dokładniej zbadać możliwości przedłużenia ośmiotygodniowego terminu do 12 tygodni.

- 2.5. Uznając prawo poszczególnych parlamentów i izb parlamentów do opracowania własnego procesu kontroli zasady pomocniczości, COSAC wzywa do zacieśnienia współpracy i koordynacji między parlamentami narodowymi w celu zapewnienia jak najlepszych rezultatów ich działań.
- 2.6. COSAC podkreśla znaczenie ulepszenia sposobu, w jaki parlamenty narodowe kontrolują swoje rządy, jak również wzmocnienia praw demokratycznych obywateli UE, i zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia przejrzystości procesu decyzyjnego Rady. COSAC zachęca krajowe delegacje parlamentarne do zajęcia się kwestią przejrzystości w UE, zwłaszcza w odniesieniu do Rady, we współpracy z ich rządami, zgodnie z ich krajowymi ramami i praktykami konstytucyjnymi.
- 2.7. W nawiązaniu do art. 2.8 uwag LVIII posiedzenia plenarnego COSAC, który dotyczy kwestii przejrzystości, COSAC zachęca Radę i powiązane z nią organy do głębszej analizy poszczególnych propozycji przesłanych do instytucji UE przez 26 parlamentów narodowych lub izb parlamentów narodowych, które przyczynią się do zwiększenia otwartości obrad ustawodawczych na szczeblu UE, przez udzielanie na nie odpowiedzi punkt po punkcie.
- 2.8. COSAC zachęca Komisję Europejską do sprawniejszego reagowania na opinie parlamentów narodowych przez udzielanie przejrzystych i terminowych odpowiedzi na ich zastrzeżenia. COSAC ponownie wzywa Komisję Europejską do reagowania na uzasadnione opinie parlamentów narodowych w terminie nie dłuższym niż osiem tygodni od terminu przeprowadzenia analizy zgodności z zasadą pomocniczości. W tym zakresie należy wziąć pod uwagę okresy, o których jest mowa w art. 2.3 niniejszych uwag.
- 2.9. Od współprawodawców oczekuje się większego zwrócenia uwagi na opinie parlamentów narodowych w związku z tym, że aktywnie przyczyniają się one do prawidłowego funkcjonowania Unii, o czym jest mowa w art. 12 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- 2.10. COSAC wzywa Komisję Europejską do umieszczania bardziej szczegółowych ocen skutków w uzasadnieniach jej wniosków ustawodawczych w celu przedstawienia odpowiedniego uzasadnienia. COSAC wzywa także Komisję, aby oprócz przeprowadzenia analizy zasady pomocniczości bardziej szczegółowo omówiła jej wybór podstawy prawnej oraz pogląd dotyczący zasady proporcjonalności.
- 2.11. COSAC przypomina swoje sugestie uwzględnione w poprzednich uwagach dotyczących wprowadzenia mechanizmu „zielonej karty” jako elementu pogłębionego dialogu, który umożliwiłby przedstawianie w Komisji Europejskiej wniosków ustawodawczych, jak również zmienianie i uchylanie obowiązującego prawodawstwa UE, oraz zachęca parlamenty narodowe do dalszego analizowania przyszłych możliwości wykorzystania inicjatyw podejmowanych w ramach „zielonej karty”.
- 2.12. COSAC wzywa do skuteczniejszego wykorzystania mechanizmów dialogu politycznego między parlamentami narodowymi a instytucjami UE.

3. INTEGRACJA I ŁĄCZNOŚĆ BAŁKANÓW ZACHODNICH

- 3.1. COSAC z zadowoleniem przyjmuje perspektywę europejską Bałkanów Zachodnich z wyraźnym naciskiem na łączność w regionie i poprawę powiązań tego regionu z jednolitym rynkiem UE jako centralny priorytet strategiczny prezydencji bułgarskiej w Radzie Unii Europejskiej.
- 3.2. COSAC uznaje komunikat Komisji z dnia 6 lutego 2018 r. „Wiarygodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększone zaangażowanie UE w tym regionie” za inwestycję w stabilną, silną i zjednoczoną Europę opartą na wspólnych wartościach oraz pełnym przestrzeganiu europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.
- 3.3. COSAC z zadowoleniem odnotowuje sprawozdania na temat partnerów z Bałkanów Zachodnich i Turcji z dnia 17 kwietnia 2018 r. oraz zawarte w nich wnioski i zalecenia. COSAC podkreśla znaczenie wsparcia i doradztwa udzielanego partnerom z tego regionu we wprowadzaniu koniecznych reform.
- 3.4. COSAC zwraca uwagę na fakt, że postępy w kierunku przystąpienia do UE oparte są na poszanowaniu unijnych wartości oraz indywidualnych osiągnięciach partnerów w tym regionie w zakresie spełnienia kryteriów kopenhaskich oraz warunków uczestnictwa w procesie stabilizacji i stowarzyszenia; podkreśla znaczenie pełnego dostosowania do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE.

- 3.5. Wprawdzie COSAC uznaje postępy osiągnięte w regionie Bałkanów Zachodnich, jednak podkreśla konieczność wzmocnienia wysiłków na rzecz przyspieszenia procesów wprowadzania reform krajowych oraz osiągnięcia nieodwracalnych i trwałych rezultatów, zwłaszcza w takich obszarach, jak praworządność, walka z korupcją i przejrzystością zorganizowaną, prawa człowieka, wolność wypowiedzi i niezależność mediów, wzmocnienie instytucji demokratycznych i reforma administracji publicznej, rozwój gospodarczy i konkurencyjność, jak również relacje dobrosąsiedzkie, co przyczyni się do zwiększenia stabilności i zapewnienia dobrobytu w tym regionie.
- 3.6. COSAC zwraca uwagę, że niezbędne jest stałe podejmowanie dalszych wysiłków w celu rozwiązania nierozstrzygniętych sporów dwustronnych w tym regionie, w tym sporów granicznych, co ma zagwarantować, że nie wpłyną one negatywnie na proces przystąpienia do UE. COSAC podkreśla, że nierozwiązane spory i problemy należy rozwiązać zgodnie z prawem międzynarodowym i ustanowionymi zasadami, w tym także przez wdrożenie prawnie wiążących umów.
- 3.7. Zgodnie ze stosownymi konkluzjami Rady z dnia 22 marca COSAC z zadowoleniem przyjmuje jednoznaczne zaangażowanie UE na rzecz europejskiej perspektywy Bałkanów Zachodnich potwierdzone w deklaracji z Sofii z dnia 17 maja 2018 r. Parlamenty UE wyraziły swoje poparcie w tym zakresie podczas międzyparlamentarnej konferencji ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPZiB/WPBiO), która odbyła się w dniach 15–17 lutego 2018 r. w Sofii.
- 3.8. COSAC wyraża poparcie dla celów, zobowiązań i rezultatów szczytu UE – Bałkany Zachodnie w Sofii oraz bogatego programu tego szczytu na rzecz lepszej i wydajniejszej infrastruktury i łączności cyfrowej, jak również lepszych kontaktów między ludźmi i możliwości uczenia się, dzięki czemu perspektywa europejska stanie się bardziej namacalna, co wywrze bezpośredni wpływ na ludzi i przedsiębiorstwa w regionie i w UE oraz zapewni im znaczące korzyści. Wdrożenie przyjętego programu działań priorytetowych z Sofii powinno pozostać w centrum uwagi kolejnych prezydencji Rady.
- 3.9. COSAC podkreśla, że zagrożenie stwarzane przez radykalizację, terroryzm i brutalny ekstremizm wymaga od UE i partnerów z Bałkanów Zachodnich zacieśnienia wzajemnej współpracy oraz zwiększenia wymiany informacji i najlepszych praktyk w obszarach związanych z kształtowaniem wspólnych wartości, zapobieganiem radykalizacji i reagowaniem na działania terrorystyczne. COSAC podkreśla także, że niezbędne jest podjęcie wspólnych działań w obszarze migracji, azylu i zarządzania granicami, zwalczania nielegalnych przepływów migracyjnych i handlu ludźmi.
- 3.10. COSAC zauważa, że nadzór parlamentarny nad procesem przedakcesyjnym i negocjacyjnym nadaje parlamentom większą legitymację demokratyczną, co przyczynia się do wzrostu przejrzystości procesu i poprawy komunikacji strategicznej ze społeczeństwem we wszystkich sprawach dotyczących UE. W związku z powyższym COSAC deklaruje ogólne poparcie dla szerszego i silniejszego zaangażowania parlamentów krajów Bałkanów Zachodnich w prace i działania COSAC w przyszłości.

4. **POLITYKA SPÓJNOŚCI PO ROKU 2020**

- 4.1. COSAC przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji Europejskiej z dnia 2 maja 2018 r.: „Nowoczesny budżet Unii, która chroni, wspiera i broni”, tj. wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027. Uznając ten wniosek za dobry punkt wyjścia do negocjacji, COSAC uważa za ważne, aby WRF na lata 2021–2027 były połączone z kompleksową długoterminową strategią polityczną na rzecz rozwoju Unii Europejskiej oraz ożywienia inwestycji publicznych zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym. Należy wziąć pod uwagę odmienne stanowiska państw członkowskich w kwestii ram budżetowych.
- 4.2. COSAC popiera kontynuację polityki spójności po roku 2020 ze zobowiązaniem do utrzymania odpowiednich poziomów finansowania, które pozwolą na osiągnięcie jej celów. W związku z tym, że polityka spójności jest kluczowym narzędziem solidarności służącym do zwiększania konwergencji między państwami członkowskimi i ich regionami, COSAC podkreśla, że za pomocą jej instrumentów można osiągnąć efekt przyspieszenia i pomnożenia inwestycji oraz rozwiązać problem dysproporcji regionalnych. Ponadto jest ważne, aby polityka spójności przyniosła korzyści wszystkim regionom, przy czym regiony najsłabiej rozwinięte są nadal jej podstawowym celem.
- 4.3. COSAC zwraca uwagę, że rzeczywiste inwestycje we wzrost, zatrudnienie i zrównoważony rozwój terytorialny muszą pozostać w centrum uwagi polityki spójności po roku 2020 i utrzymywać głównie formę dotacji. Nie należy finansować nowych zadań i celów ze szkodą dla polityki spójności.
- 4.4. COSAC wzywa do realizowania ukierunkowanej na wyniki, skutecznej i efektywnej polityki spójności w okresie programowania 2021–2027, w ramach której na szczeblu lokalnym i regionalnym będzie dokonywana przejrzysta ocena konkretnego oddziaływania i zrównoważonego charakteru projektów w odniesieniu do europejskiej wartości dodanej, zamiast zwyczajnego monitorowania kosztów i produktywności.

- 4.5. COSAC wzywa do usunięcia głównych niedociągnięć w zakresie realizowania polityki spójności, takich jak długie i skomplikowane procedury administracyjne, brak elastyczności w zarządzaniu projektami i procedurą współfinansowania.

Strategie makroregionalne UE

- 4.6. Biorąc pod uwagę rolę, jaką makroregiony UE odgrywają w dążeniu do zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa i dobrobytu, COSAC podkreśla, że strategie makroregionalne UE są ważną platformą współpracy, która stanowi nieoceniony i innowacyjny wkład, zatem należy je dalej rozwijać.
- 4.7. COSAC uznaje potrzebę poprawy wzajemnej relacji między strategią UE na rzecz regionu Dunaju a współpracą transgraniczną w regionie Morza Czarnego w celu sprostania wspólnym wyzwaniom w całym regionie.
- 4.8. COSAC podkreśla znaczenie wzajemnych połączeń w obrębie UE. W związku z tym COSAC podkreśla, że zdecydowane zaangażowanie na rzecz pomyślnej i terminowej realizacji wszelkich projektów transgranicznych w tym celu ma ogromne znaczenie dla UE i jej obywateli. Szczególną uwagę należy zwrócić na rozwój infrastruktury transportowej i rozbudowę sieci transportowej UE; w tym kontekście strategie makroregionalne stanowią dobrą podstawę do usprawnienia działań wielostronnych.

5. EUROPEJSKI FILAR PRAW SOCJALNYCH

- 5.1. COSAC podkreśla, że wzmocnienie społecznego wymiaru UE jest niezbędne dla utrzymania celów społecznych Traktatu oraz zapewnienia, że europejscy obywatele identyfikują się z projektem europejskim i dostrzegają płynące z niego korzyści.
 - 5.2. COSAC stoi na stanowisku, że silny i solidny Europejski filar praw socjalnych, który ma na celu promowanie i ulepszanie istniejących norm i zasad społecznych, jest wspólną odpowiedzialnością UE i państw członkowskich. Inicjatywy służące osiągnięciu celów filaru powinny opierać się na konkretnych narzędziach, dalszych działaniach legislacyjnych, skutecznych mechanizmach tworzenia polityki i instrumentach finansowych, które są uzależnione od wyniku kolejnych negocjacji dotyczących budżetu UE.
 - 5.3. COSAC podkreśla, że w kontekście starzenia się i zmniejszania liczebności populacji, globalizacji, postępu technicznego i cyfryzacji społeczeństw i gospodarek oraz związanego z tymi zjawiskami ciągłego zmieniania się miejsc pracy i zadań jest ważne, aby inwestować w kapitał ludzki w celu zapewnienia wzrostu produktywności, wysokich standardów socjalnych oraz silnych gospodarek sprzyjających tworzeniu miejsc pracy, jak również odpowiednich systemów ochrony socjalnej.
 - 5.4. COSAC podkreśla znaczenie dostępu do wysokiej jakości edukacji włączającej, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu utrzymywania i nabywania odpowiednich kwalifikacji niezbędnych do pełnego uczestnictwa w społeczeństwie i w rynku pracy w okresie przejściowym.
 - 5.5. COSAC podkreśla, że należy skuteczniej zapewniać równe traktowanie i równość szans, zwłaszcza między kobietami i mężczyznami, we wszystkich obszarach, takich jak uczestnictwo w rynku pracy, zasady i warunki zatrudnienia, przebieg kariery i równość wynagrodzeń za taką samą pracę, z uwzględnieniem środków sprzyjających równowadze między życiem zawodowym a prywatnym.
 - 5.6. COSAC uznaje istotną rolę dialogu społecznego i podkreśla, że partnerzy społeczni muszą być ściśle zaangażowani w opracowywanie, wdrażanie i monitorowanie polityk zgodnie z przepisami krajowymi i unijnymi.
 - 5.7. COSAC przyjmuje do wiadomości 29. raport półroczny, w którym zgodnie z parlamentami narodowymi/izbami parlamentów narodowych jednymi z najbardziej odpowiednich narzędzi wdrażania i monitorowania Europejskiego filaru praw socjalnych są wzmocniony europejski semestr, który odzwierciedla zasady filaru, oraz instrumenty finansowania UE opracowane w celu wspierania reform na szczeblu krajowym.
-